Ն 7025 1895 ՅՈՒՆԻՍ 24/6 ՇՈՒՄԱԿ ԻՐԹԷՍԻ 36ԵՐԱԿՐ ՏԱՐԻ ՄԱՆՈՒԱՆ ԷՖԵՆԴԻ ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ ԺԳ Ն· 7025

Մանզումայի Էֆկիար

30 ԲԱՌԱ 30

ԱԿՕՆԷ ԳԻՏԷԼԻ
Սենեակ· Ամբ տարի
Իսթանպոլ իշին 80 40
Թաշրա իշին 45
պատրաստ ... 60
Լեհանեկերի իշին 100 50

Սահիպի իսթիեազ
ՆԱՐԱՊԵՏ Ց· ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Մեհմեդ-Վի խոջէիսինի
Պապը Ալի ճադրէսինտէ Ն· 36

Direction du journal
MANZOUMEI EFKIAR
Grande rue de la Porte 36

منظومهٔ افکار
صاحبی ... افندی
قیمت یاوسیاسی
مطبعه‌سنده وقوعاتخانه‌سی
باب عالی جاده‌سنده ۳۶ نومرولی
دائره مخصوصه‌ده

ԱՋԳԱՅԻՆ

Գուրբա Առաջնորդաց Գերաբարձրագոյն Սրբազան հայրերէ՝ Պոլսոյ կիւնէրաթ, փարիզ խանէէ ջենտի խիթիաքանը վէ օնտէրիրէք մէզբիւր մէէմուրիյէթանէն չէքիլմիշինէն, Փարիզ խանէ թարիքնատա Գերաշնորհակալ Սրբազան հայրերի, օլ խուսուսա իճազէթնէն իճրասը նիյէթիյլէ, տիւնքի կիւն Գուրսանա կէօնտերիլմիշ տիր։

Ռումելի-Հիսարը քարտէզիչ Ստեփան վարդապետ Արզումանեան Գէյօղլուսա ազմ տարի պագա իյլէտիկինատէն, բէրչէմալէ կիւնիւ Ս· Երրորդութիւն քիլիսէսինտէ հէնազէսի Ս· Օծում գիւնէթի, Գերաբարձրագոյն Սրբազան հայրերի բիւրատէթիյլէ վէ ատօրթ նէֆէր վարդապետ վէ պիր չօղ քահանայ վէ եէօմատաթ հայրը պուլունտուգլարը հնալէ իճրա խիլմիշ տիր։

Կիլիկիա կաթողիկոսը ինթիխապէնէն մայրաթաքը, Գերաբարձրագոյն Գրիգորիոս Եպիսկոպոս Յովհաննէսեան Բարձրագոյն բենչէմպիհ կիւնիւ Բարձրագոյն խանէէ — կէօնտերիլմիշ տիր։ Իշպու մայրաթաքնը ինթիխապ մէճլիսինտէ հայրը պուլունան պիր հիւմիզ պատուիրակլարը իմայաբ իլէ թատաիգ իտիլմիշ վէ պու ատա մի զաքէրաթը իշին իսէ կէլէճէք բազարգ էրթէսի կիւնիւնէ, Խուն ժողով ատը իճթիմատ տա վէրթ օլունմուշ տուր։

Զարիէմպիհ կիւնիւ Միւհթէմի Ամերիգա ճիւմուրիյէթինին միլի եէյմի մախսուսպարը օլմագ մինասիպէթի իլէ, Բարձրագոյն վէքիլի ճէվմահիրճեան Գերաբարձրագոյն Տ· Գաբրիել Ծ· վարդապետ ըէֆագաթնատա պիր թէրճէման պուլունտուգու հալտէ, Ամերիգա սէֆարէթխանէսինէ ազիմէթ իտէրէք սէֆիր Մ· Թրրեզ ճէնապէրինէ քէսմը թէպրիքի իյիքա իթմիշ տիր։

Միւթէվէֆա Մագուսա Սիմոն պէյին զէվճէի միւհթէրէմէսի, մախսուսմունու Բարիստէ պիր մէքթէպէ գօյմագ վէ միւտտէթը թահսիլիէսինտէ չէհրը մէզբիտէ իգամէթ իթմէք իւզրէ, չէհրիմիզտէն մուֆարագաթ իթմիշ պիր։

ԱԶԳ· ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ազնուական այրի Տիկին Ազնիւ Ֆ. Աստարճեան ի յիշատակ իւր ողբագեալ ամուսնոյն և ինպասա Ազգ· Հիւանդանոցի բարեհաճած է 60 Օսմ· ոսկի նուիրել։

Հոգաբարձութիւնս ի դիմաց հաքիւրաւոր պատսպարելոց իւր շնորհակալութիւնն յայտնելով առ Ազնուական երկնային Մխիթարութիւն կը մաղթէ նորան փրատեալ սրտին։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Ազգ· Հիւանդանոցի
Վ· Ատենադպիր Ատենապետ
Կ· ի· Էվրենեան Մանուկ Ս· Արզրեան
24 Յունիս 1895

ՏԱԽԻԼԻՑԵԼԻ

Յունքի հիւմաա կիւնիւ, Սելանիկ բէսմի ալիսի Հասիրնէ ճամիսնէ իճրա պուրուլմուշ տուր։

Բէսմի ճէլիլի մէզբիւրու սէյրուլթէմաղա իթմէք իւզրէ տարբերի մախսուսէտ սէֆարէթլերատէն թավսիյէ իլէ կէլմիշ օրան 83 զէվմար վէ էհնէպի միւթէպէրանը հազրը պուլունմուշլար արը։

—Սելանիք վիլայէթի բոսնա միւտիրի սապրգ Մէքքէլէ էֆէնտի մաաղուլիյէթ մաայը թախսիսի խուսուսունա իրսալի Սենիսէի ճէնապը Բաստիշահի՝ չէրեֆնամէսը պուլրուլմուշ տուր։

—Էսպագ Սուսամ պէյի տէվլ. Գոսթաքի Ատասիսի բաղա հազրէթլերինէն ահվալը սրհհիյէսի մուճիպի էնտիշէ օլաճագ տէրէճէ. տէ քէսպի վէխամէթ իթտիկի իշչիտիլմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն Ռումելի բաթրիկ ռիւթ· Ընթիմոս էֆ· հազրէթլերի, Գալը Ալիսէ կէլերէք, զաթը հազրէթի Սատրազամիսի գիւարէթ իթմիշ տիր։

—Թօբխանէի ամիրէ հրամանը օլաճագ 246 սանճագ Մուղէր թիւֆէնկի արնէքի կիւն Տէրսատէթէ կէլմիշ տիր։

—Իթալիանէն Տէրսատէթ սէֆիրի էսալ· Մ· Գաթալանի, վիէնա թարիգիյլէ Տէրսատէթէ կէլմէք իւզրէ Ռումատան հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Ռուսիա սէֆիրի էսալ· Մ· Նէլիոֆ իլէ զէվճէի թարաֆէնատան պու կիւն Պէօսիւք-տէրէստէ պաղը սէֆիրլերէ 24 քիշիլիք պիր զիեաֆէթ չէքիլմէսէք տիր։

—Գավգասիատա խասթա պուլունան ֆէխ· կրանտիւգ ֆօրժ հազրէթլերի, եագընտա պահրը Սէֆիտէ (Ագ-տէնիզ) պիր սէյեաղ հաթը տէվրիլմէսէ չէգարագ, միւնասիպ կէօրիլմէճէք պաղը մէվգրլարտա թէվագգուֆ իլէ ք պիքէր միւտտէթ վագրթ կէչիրմէճէք իմիշ։

—Թագսիմատ Ռումելի խասթանէսի պինասընտա չալըշմագտա օլան խարալամա Նամընտա պիր տիւլկէր երիքէք պիր մահէլլատէն տիւշերէք վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Ճիւզիլ մրգտար մայինի Ատելֆէ-գուբա վաքրունա եիքլէտերէք, վէ ֆահրի, ֆիեամթրա սիկուրթաճա վագ իտէրէք, Լոնտրաճա կէօթիւրմէք, վէ մէզբիւր վաքրու եօլտա պաթրմագ իրթէեն Իզմիր թիւճճարընտան թէլի օղու թահթը թէվզրֆա ալընարագ իճրաի թահզրգաթատէվամ իտիլմէքտէ պուլունուլմուշ տուր։

Մէրգումուն չու հարէքէթիէվ վէլճէ սիկուրթա գիւմրանքասը թարաֆընտան խապէր ալընմաղա վարը եօլտան կէրիրէ չէվրիլմիշ իտի։

—Կէչէն հիւմաա էրթէսի կիւնիւ Սէլանիքտէ պէրպէր Ապտիւրահմանը գալֆասընը Օսման Նամիքնտա պիրի պուլագլա մուրաթագ գաթլ իթմիշ տիր։

—Իսմանպօլտա Խաքէնտէ-պաղարընտա, գուռնուրաճը Նիգօլի իմինտէ պիրի տիւնքի կիւն Թավուգ բազարընտա պահվէճի Ալեսիսի պաշընտան ճէրհ վէ տարպ իտէրէք ֆիրար, իտէրքէն, թ· ... մուլմուշ տուր։

(1)

Ինթարնամէ սուրէթի տիր

Նէօլոգնա դաղէթասը, խիլաֆը ուսուլ վէ գարտէ հարէքէթ էյլէտիկինատէ, թէքէրրիրի հալինտէ միւճազաթը լազմէ իճրասը մուգարրէր խուսկի սահիպի իմմիլանազընա ինթարը օլունուր։

Ֆի 22 հազիրան սէնէ 1311

ՊԼԱԳ ՊԷՅԻՆ ՃԷՆԱԶԷՄԻ

Միւթէվէֆա Պլագ պէյին ճէնազէսի, տիւնքի կիւն Պէօեիւք-ատատան գալտրըլըգ Պէյօղլունանագ օլունմուշտուր։ Պէօեիւք-ատատանքի ալատա Պէյօղլունատան կիւնէն ագրնագա վէ ահրպամբյրա, Սանթա-Մարիա Սէնթ-Անթուան, Սէն-Բիէր գաթօլիք քիլիսելերի ֆիլ Պէօեիւք-ատա գաթօլիք քիլիսէլերի ռուհանլարը, վէ Բարաս-քէօրբիւսինէքի Սէն-Ժօզէֆ մէքթէպինէն ծուալիմիրի վէ չակիրատանը, վէ մահէլլի միւթէպերանը հազրը օլտուգլարը հալտէ, ճէնազէ Պէյօղլունատա քնայէն Սանթա-Մարիա քիլիսէսինէ նագլ իտիլմիշ վէ այնի ռուհանի իճրաատիրիքտէն սոնրա, Ֆերիքէօյիւնտէքի վաթին գապրիթատանընա ազէֆն իտիլմիշ տիր։

Ուշպու ճէնազէտէ, մէէմուրինի քիրամ իլէ սիւֆէրա վէ պանքերվէրմէքէն վէ զէվաթը միւթէպերէտէն բէք չօղու հազրը պուլունմուշլար տրը։

Միւթէվէֆա ան սաբահ Ֆրանսըզ զուսպ. մէմպրիքի Օսմանիէտէ տօղմուշ) վէ 58 սէնէսինտէն պէրու Տեվֆէթի Ալիսէ մէէմուրիյէթէ ռինտէ հիւսնի խիզմէթ էյլէմիշ տիր։

Միւթէվէֆա Պլագ պէյին ճէնազէ մէսարիֆի ինչիւն, զաթը հազրէթի Բատիշահիտէն 100 լիրա ինանէթ վէ իհսան պուրագիլմուշ տուր։

ՍԱՐՐԱՖԻԵԼԷ

Գանգը Օսմանի իլէ Բարիզին Գօնթուար տէ Լոգոնթ գանգը. Նը, միւշթէրէքէն Թրանվամալարտուն մատէնլէրի իզդէրինէ իճրաի ժուամէլաթը սարրաֆիլէ իթմէք իւզրէ։ պիր շիպէ թէէսիսի ֆիքրինտէ պուլունտուգլարընա տարը Ամանսափուրնիէ նամ թէլէկրաֆ շիրքէթի, Բարիստէն ալաֆ· 3 յունիս թարիխլի պիր թէլէկրաֆ չէքմիշ տիր։ Զարիէնպիհ կիւնքի բիպյամբզատա, պանգը Օսմանի իլէ վեզքիւր պանգա թահվիլաթ ընտա կէօրիւլէն թէրազգրի ֆիեաթ չու սէպեպտէն նէչէթ իթմիշ օղնուա զուլ զանն օլրնմագտա տրը։

ՇԼՄԷՆՏՐԻՔ ԴՈՋԱՄԸ

Ֆիւնքի կիւն սաաթ 8ին սոնրա Գուլէտէն կէլէն թրէն. Եէնիգաբրա ջամասինտան մէզբասինտան մէզբասէրի էանատէ Լանկա. պօսթակարը պարամանտա. Ռումելի խասթախանէսի խառաբէմսինտէն Ֆօսֆի, թրէնին էնթիւնտէն կէչմէք. խասթախանէսի մէրգուտա ցարրատագ եգիպ թէլէֆ իթմիշ տիր։

ԳԱՐԱՆԹԻՆԱ

Առանա թարատա վէ Սիմանէ չէպճանագլարը թահմազէքօրրիա թէհաֆիֆլէնանէսինտէ 10 ֆիւն մէճատէթէ գարանթինա ալընմագտա օլտուգու կիպի, Ֆաճիզէյը վէ սաահ սահիպի իմմիլանազընա իճրաատ օլունուր։

Թարսուսատա գօլէրանան պայրաբը թարիխի օրան 11 մայիսէն 30 մայիսինէ գատար, ճէման 176 միքնաթ, վէ 15ի վէֆիրատ վուգու պուլմուշ տուր։

Մէրսին գասապարնա հէնուզ գօլէրա սիրաեէթ իթմէքտէ. թէքրարա, մէճուտէնին սարբը գաթիինտէն անլաշըլմըշ տրը։

ԵԱՆԿԸՆ

Տիւն կիճէ սաաթ 2ին իսկիսարտա Կիւլթէժ-Խաթուն մահէլլէսինտ Ազատէ-ոգնունա միւասլայ Ազիզ պէյին քէրիմէսի Խալրիէ խանումը միւթասարրֆէ ճնանը աթէշ գուհուր իտերէք, Ինթիխալինէ սիրաեէթլէ պիր պապ խանէ եան. մըշ տրը։

ԻԱՆԻ

Զէյզեյէտէն մէքէանարը տիւչարը խասարա օլանպար իլէ, վէֆաթ իտէնլերին էյթամ վէ արամիլինէ վէ մէհրուհիյնէ աթքֆէթէն վէ ռիլէն մէպալիզին մրգտարը 8.28 պէն 488 զրուշա պալիզ օլմագ տրը։

ՍԱԼԻԴԱ

Եիմիլճինէտէն եագլրարդընա կէօրէ, Սուլթան եէրինին Օրթաճա գարիեսի մրմթարը մալա Հիսէյին (Թարլապընտա թէքթիճ էքմէքտէ իքէն, եըլարրրմ իսա պէթ իտերէք վէֆաթ իթմիշ տիր։

ԱԵԱՆԻՆԷ ԻՊՐԷԹ

Կիւմիւլճինէ շրմէնարքէր ըսթասիօնունտա մարանկօզլուգ իտէն, Ավնթրիալը Սթէֆան կէչէնտէ սէրիսօշ օլմագ հասէպկլէ, եաթմագտա գլտուղու ըսթասիօնան ալթ գաթընտաքի պօտրումա տուչէրէք վէֆաթ էյլէտիկի պիլտիրիմիշ տիր։

Գազը տախիլիյէ հավատիսաթը իշրան սան սահիֆէնէ միւխանաթ օլունա։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 3 յուլիս· — Վիքթորիա էգիպտէ տիւն ադշամ պիրինճի սէֆա իճթիմա իլէ մի զաքէրէ վէ միւյամէրէ իթմիշլեր տիր։

Ռոմա 3 յուլիս· — Իթալիա զէմիաբրնան չեղու թիճարէթ մուամէլաթընտա Ֆրանսա իլէ Իթալիա արասընտա եագընլըգ հուսուլէ կէթիրիլմէսի լիւզումունա միւյեսիա մէգալաթ եագրեօրլար։ Պաշ վէքիլ Մ· Գրիսպինի Ֆրանսա իլէ իթալիա պէյնինէ պիր թիճարէթ աշտանամէսի ագ տալնը արզու էյլէմէքտէ իմմիշ։

Իսքէնտիր (Իթալիա) 3 յուլիս· — Ագիլա նամ թօրբիսա թալիճրա իտերքէն գապանը բասլարեալ, ֆիրատան 5ի թէլէֆ վէ 12ի եարալանմըշ տրը։

Բէթերսպուրգ 3 յուլիս· — Օ. ռէսատա իգամէթ իթմէքտէ պուլունան հարպիսէ նազրը մէնէրալ վանովսքինին ահվալը սրհհիյէսի քէսմի վէխամէթ իթտիկինտէն, թէզ սիւրալիկիւնիւ խիլմասա էյլէմիշ տիր։

Նաբօլի 4 յուլիս· — Վեզուվեանը տաղընը չիսալի զարպի ճիհէթինտէ կէնի պիր տաղգ աչըլմըշ տրը։

Բէքին 3 յուլիս — Ռուսիա տէվլէթինին քէֆալէթիյլէ ապտը մուգարբէր օլան Զին իմթիդրազընը ժուգամվէլէնամէսի պու կիւն իմզա իտիլմիշ տիր։

Հավանա 4 յուլիս· — Հավանակեր նախրիխմէն զաղէթասընը իթիխապարընա կէօրէ, բրէնս Պիզմարքը ահվալը սրհհիյէսի զաեէթլէ մուճիպի մէմուունի եէթ օ. ղուպ, տէվլերան իտէն բիվաեէթլերին քեաֆֆէսի մէճալաղա իմիշ։

Պէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Ավսթրիանն Լայպախ չէհրինտէ, եինէ պիր պիրինի միւթեազիզ. քի զէյզէլ վուգու պուլմուշ տուր։

Պէրլինտէ պալանճու պէօիւկիւ. նիւն իգամէթ իթտիկի պիր զըլատա պիր պալան թանթլանարագ, պիր ասքէր էօլմուշ վէ իւչ քիշի եարալանմըշ տրը։

Բրակ չէհրինտէ իճրա օլունան ժիմնասթիգ չէնլիքլերի միւնասէպէթիյլէ, չէհր էմինի թարաֆընտան, Ֆրանսա տէլէկասիրն հէյեէթինէ պիր զիեաֆէթ չէքիլմիշ տիր։

Մէզքիւր չէնլիքլերտէ 7000 գատար ժիմնասթիգ էրպապը մէրգէզը հազրը պուլունմուշ տուր։

ՀԼԻ ԽՈՐՈՍ ՀԼԻ ՁՈՊԱՆ (1)

Ամերիգատա պէճեթիւք պիր աղրլատա չօպանլըգ խիտմէթիրէ 70 խորոս կէօրմէքտէ իմիշ, չանէտ գօհունպարատան պիրի ադրլատան տրը։ չարըտա չըզանագ օլա, խորոսմանի ադրլարըն ֆաբրիգա գէտունու իշերիեէ խոխալ խէր իմիշ։

Լ. ՊԱՇՏՕՆԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀՐԱԺԱՐՈՒՄ ՏՕՔԹ. ԷԼՄԱՍԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻԻ ԵՒ ՏՕՔԹ. ԼԱՐՏԻԻ

(7024 Թիւէն շարունակութիւն)

Թէպէտ 3 ամսոյ չափ յառաջ Թէ բժիշկ և Թէ ոչ-բժիշկ անդամակիցներ ընտրուեցան Հոգաբարձութեան, սակայն ներքնտիր անդամներէն միայն Տօքթ. Մասիս էֆէնտի պաշտօն ընդունած ըլլալով, առաջին օրէն իրեն պարզեցի մեր Հիւանդանոցի վիրաբուժական ճիւղին այս աննպաստ կացութիւնը, և աղաչեցի որ նոյն բաժնին բարւոքման համար հարկ եղած տնօրինութիւնն ընէ փութով.

Տեսնելով որ Տօքթ. Մասիս էֆէնտիի ընելիք կարգադրութիւնը կ'ուշանայ, ինչ որ մեր հիւանդաց համար կրնար շատ աննպաստ արդիւնք ունենայ, պարտաւորեցայ իրեն հետ խորհրդակցելու համար այցելել իրեն գիշեր մը. Որովհետև առաջին օրէն երբ Տօքթ. եղողպեան էֆէնտիի յաջորդին ընտրութեանն համար մեր պաշտօնակից Տօքթ. Թորգոմեան էֆէնտիի միջոցաւ Պատ. Հայ բժշկական դասուն կարծիքն հարցուցած ատեն ամէնքը միաձայնութեամբ յանձնարարած էին զՏօքթ. Լարտի իբր կարողագոյն և յարմարագոյն նոյն պաշտօնին, Տօքթ. Մասիս էֆէնտիի հետ համաձայնութեամբ որոշեցինք Հաստատութեանս վիրաբուժական ճիւղն յանձնել Տօքթ. Լարտիի խնամքին. Միանգամ Տօքթ. Մասիս էֆէնտի զՏօքթ. Լարտի նոյն պաշտօնին կոչելով հանդերձ, կուզէր պահել Տօքթ. Էլմասեան էֆէնտին ևս (1), բայց առարկեցի մէ Տօքթ. Լարտիի նման ամենաճարտար և հռչակաւոր մասնագէտ վիրաբոյժ մը երբ ընդունէր առաջարկութիւն պաշտօնի, այլ ևս պէտք չէր մնար Տօքթ. Էլմասեան էֆէնտիի, վասն զի այս ընտրութիւնը կրնէինք օգտակար չդտնելով նոյն բժշկին պաշտօնավարութիւնը. Երբ Տօքթ. Մասիս էֆէնտի՝ համամիտ գտնուելով Տօքթ. Լարտիի ընտրութեան՝ կը խոստովանէր թէ անոր պէտքն զգալի է, հարց չկար միւս կողմէ Հիւանդանոցիս արդէն անձուկ պիտանէն ծանրաբեռնել ամսական 15 Օսմանեան ոսկւոյ աւելորդ ծախքով մը. Այս մասին ապա համակարծիք գտնուեցաւ ինձ նաեւ Պարիկ էֆէնտի կիւլպէնկեան.

Ըստ այս համաձայնութեան հետեւեալ նամակն ուղղեցի առ Տօքթ. Լարտի.

8/20 դեկտեմբեր 1894 (2)

Տօքթէզ Լարտի

Առ

Եէտի-Գուլէի Հայոց Հիւանդանոցին Հոգաբարձութիւնը պէտք ունենալով Ձեզ նման նշանաւոր բժշկի մը խնամքը վայելելու, կուզայ խնդրել Ձեզմէ որ բարեհաճիք ընդունիլ նոյն Հիւանդանոցին խորհրդատու վիրաբոյժի պաշտօնը.

Սոյն հաստատութեան նիւթական վիճակը շատ անձուկ ըլլալով, Հոգաբարձութիւնս կ'առաջարկէ Ձեզ, Ձեր ծախքի համար, ամսական 10 ոսկի Օսմանեան, վճարելի ամէն ամսոյ վերջն (ը. հ. տ.) Ձեր պաշտօնի սկսած օրէն, իբր պայման առաջարկելով Ձեզ չաբաթական երկու պարտաւորիչ այցելութիւն Եէտի-Գուլէի Հիւանդանոցը, 'ի բաց առեալ ստիպողական պարագայներն ուր պարտաւոր պիտի ըլլաք Հիւանդանոց երթալ՝ 'ն օրն ու՝ 'ն ժամուն ուր կուզէք, առանց իրաւունք ունենալու յաւելուածական ծախք կամ այցեգին պահանջելու.

Կ. Պոլսէն երբ բացակայ ըլլաք, կրնաք Ձեզ փոխանորդ կարգել Ձեր ընտրած մէկ արուեստակիցն, այս վերջնոյն այցեգինք ինչպէս նաեւ իւր ծախքերը Ձեր կողմանէ վճարուելով. և Հիւանդանոցն պարտաւոր չըլլալով... բայց եթէ իւր պաշտօնավարութիւնը պահանջել Ձեր տեղը ըստ պայմանաց ներկայանձնառագրոյս.

Սոյն նամակս, պայմանագրի համարժէք, թուականէս սկսեալ երկու տարի պայմանաժամ պիտի ունենայ.

Հաճեցէք ընդունիլ, Տէր, մեր կանխակալ շնորհակալութեանց հետ մեր յարգանաց հաւատին.

Ի Դիմաց Հոգաբարձութեան Հայոց Հիւանդանոցին Եէտի-Գուլէի

Ատենապետ

ՍԱՐԳԻՍ Ե. ԹԱՇՃԵԱՆ

Խնդրեմ հաճեցէք պատասխանել.

Այս նամակին 'ի պատասխան Տօքթ. Լարտիէ ստացանք հետեւեալն՝

Բերա, 8/20 դեկտեմբեր 1894

Տէր Ատենապետ Հոգաբարձութեան Հայոց

Հիւանդանոցին Եէտի-Գուլէի

Տէր Ատենապետ,

Ստացայ 8/20 դեկտեմբեր 1894 թուականաւ նամակն որով կը հաճիք կոչել զիս 'ի պաշտօն խորհրդատու-վիրաբոյժ Եէտի-Գուլէի Հայոց Հիւանդանոցին.

Իբր պայման կ'առաջարկէք չաբաթական երկու պարտաւորիչ այցելութիւն՝ ամսական 10 Օսմանեան ոսկւոյ նուազագոյն վճարմամբ պաշտօնս ստանձնած օրէս սկսեալ և երկու տարուան համար.

Պատրաստ եմ ընդունելու այս պայմանները.

Կը յաւելուք. «Ստիպողական պարագայից մէջ պարտաւորութիւն հիւանդանոց երթալու՝ 'ն օրն ու՝ 'ն ժամուն որ կուզուիս»

Այս հատուածը դժբաղդաբար ընդունելի չէ նոյնութեամբ, վասն զի բացարձակապէս անկարելի է բժշկի մը ստիպողական պարագայի մը համար երթալ որոշուած՝ անկ՝ օրն ու՝ 'ն ժամուն՝ որ կուզուի.

Կը փափաքիմ զայն փոփոխել հետեւեալ կերպով. «Տօքթ. Լարտի պարտաւոր պիտի ըլլայ Եէտի-Գուլէի Հիւանդանոցը երթալ (մասնաւորապէս ստիպողական) պարագից հաւոր, կարելիութեան սահմանին մէջ և անմիջապէս որ կարենայ, առանց թերանալու հանդէպ իւր հիւանդաց. և Ֆրանսական հիւանդանոցին մէջ իւր ունեցած պարտաւորութեանց։ Տօքթ. Լարտի պարտաւորեալ չպիտի ըլլայ երթալ Եէտի-Գուլէ գիշեր ժամանակ.»

«Եթէ սակայն կարեւոր համարի երթալ իւր հաճութեամբ (գիշեր ժամանակ եւն.) կառքի ծախքը պէտի վճարուի Հիւանդանոցի կողմանէ.»

«Ցեսրեկեալ ստիպողական այցելութեանց համար Տօքթ. Լարտի իրաւունք չպիտի ցնորնայ՝ մէկ փոխարինութիւն պահանջելու.»

Հոգաբարձութիւնդ պիտի հաճի ընդունիլ թէ այն մեծ հեռաւորութիւնը որ կը բաժնէ քաղաքէ Եէտի-Գուլէն, ինչպէս նաեւ ճամբայներուն աւրուած վիճակը կը դժուարացնեն 'ի Հիւանդանոց երթեւեկը.

Արդէն դժուարին պարտաւորութիւն մը կ'ստանձնեմ շաբաթը երկու անգամ Հիւանդանոց երթալով և չպիտի մեղադրուիմ թէ շահու համար կընեմ, երբ ինձ յատկացեալ գումարը երթեւեկի ծախուցս հազիւ կը բաւէ. Արդարեւ չպէտի ըլլար որոշեալ յանձնառութիւն մ'աւելի ընել.

Շնորհակալ ըլլալով Ձեզ, Տէր Ատենապետ և Ձեզաբք անդամք Հոգաբարձութեան, այն պատուոյն համար զոր ինձ հաւեցաք ընել՝ ինձ դիմելով, պատիւ ունիմ մատուցանել Ձեզ ամենամեծ յարգանքս (1).

ՏՕՔԹ. ԼԱՐՏԻ

Տօքթ. Լարտի իւր այս պատասխանագրով ընդունած ըլլալով իրեն առաջարկեալ պաշտօնը, երկրորդ օրը դեկտեմբեր 9ին երբ Հիւանդանոց այցելած էի, Տօքթ. Էլմասեան էֆէնտիի բերանացի հաղորդեցի Տօքթ. Լարտիի ընտրութիւնը և իւր պաշտօնավարութեան վերջ տրուած ըլլալը, Տնօրէնութեան ևս յանձնարարելով նոյնը հաղորդել իրեն դրաւորապէս.

Յաջորդ օրը, 10 դեկտեմբեր, Տօքթ. Մասիս էֆէնտի գրասենեակ գալով Տօքթ. Էլմասեան էֆէնտիի, հրաժարեցուցման ժամն իրեն լուծ չտրուելուն համար բողոքեց, և յայտարարեց թէ Տօքթ. Լարտիի գացած ոչ պատուիրած է որ չայցելէ Հիւանդանոց (2). և միւս կողմանէ հրաժարած է Տօքթ. Էլմասեան էֆէնտիի չարունակելիւ պաշտօնը.

Տօքթ. Մասիս էֆէնտիի այս ընթացքին համար ցաւ յայտնեցի իրեն, քանի որ Տօքթ. Լարտիի ընտրութեան մասին հաստատած կարծիքս գտնուելով հանդերձ՝ պաշտօնաթափ ընտրութիւնն ծանուցուելէ և պայմանագիր կնքուելէ յետոյ գացած և նոյն որոշման հակառակ արդելք եղած էր պաշտօնին կիսատուման, միւս կողմանէ Տնօրէնութեան, Էլմասեանի և 'ի պաշտօնի մնալուն մասին իւր առաջարկութիւնն չընդունուած ըլլալով հանդերձ, ինքնագլուխ հրաման տուած էր ըստ առաջնոյն այցելել Հիւանդանոց (3).

Ցեսրեկեալ երկար վիճաբանութեան Տօքթ. Մասիս էֆէնտի խոստացաւ մինչեւ երեք օր մեր տուն դալ եւ այս մասին համաձայնութեան մը յանգիլ, և յանձնառաւ, ըստ իմ առաջարկութեան մինչեւ այն ատեն Տօքթ. Էլմասեան էֆէնտին արգիլել Հիւանդանոց երթալէ. որպէս զի Խառնակիչներու թաղման պատճառ չտրուի և օտարազգի բժշկի մը ներկայութեան ալ որ և է անպատեհութիւն տեղի չունենայ, միւս կողմանէ լուր տրուելով նաև Տօքթ. Լարտիի այցելել ի Հիւանդանոց որպէս զի վիրաբուժական ճիւղի հիւանդք առանց խնամքի չմնան.

Արդէն նոյն օրն Տօքթ. Էլմասեան էֆէնտի, Տօքթ. Մասիս էֆէնտիի կողմանէ յանձնարարագրով մը Հիւանդանոց գացած, եւ իբրեւ թէ իրեն նկատմամբ որ եւ է տնօրինութիւն եղած չըլլալու հիւանդներն այցելած էր. թէպէտ առանց դեղ և գարման որոշելու Տօքթ. Թաշճեան էֆէնտին հիւանդաց այցելութիւն կատարած ըլլալով արդէն՝ Տօքթ. Էլմասեան էֆէնտի դեկտեմբեր 13ին վերջին կերթայ 'ի Հիւանդանոց բայց տեսնելով որ հիւանդապահաց հրահանգ տրուած է չգործադրել իւր հրամաններն, կ'մեկնի, նոյն օրն Գրասենեակ գալով թողած է հետեւեալ նամակը զոր նոյնութեամբ կը դնեմ հոս.

Մեծապատիւ

Սարգիս էֆ. Թաշճեան

Այսօր 13 դեկտ. գրասենեակ եկայ զՁեզ տեսնելու համար՝ զի Տօքթ. Մասիս էֆէնտի ինձ հաղորդեց թէ Սարգիս էֆէնտիի հետ համաձայնութիւն գոյացնելով որոշեցինք որ չարունակէս պաշտօնդ, բայց այսօր սովորական այցելութիւնս ընելու համար երբ հիւանդանոց գացի, Տնօրէն էֆէնտին յայտնեց թէ՝ «երեկ երեկոյ գիս մերսանի կանչելով հաղորդեցին ինձ որ Տօքթ. Էլմասեան էֆէնտի գայ չը պիտի կրնայ աշխատիլ.»

ՏՕՔԹ. ԷԼՄԱՍԵԱՆ

1894 Դեկտ. 13

Կ. Պոլիս

(Տեղ-ի)

ԽԱՐԻՍԻՑԵԼ

ՖՐԱՆՍԱ

Կէչէն հաֆթա զարթընտա Ֆրանսա մէճլիսի մէպուսանընտա ճէրեան իմմիշ ծլան էն մուհիմ միւզաքերէի ասքէրիլենէ խրտմէթի մուազզաֆանըն Զսէնէեէ թէնզիլի մէսէ էտինէ մինհասբը գայմշ տըր.

Այմանիատա խրտմէթի մուազզաֆանըն Զսէնէեէ թէնզիլ իսթիմէսի, վէ պիր իբի սէնէտէն պէրի մէվգըի իճրաեա գօկուլան պիր գարարտան հիւանի նէթիճէ հասբլ օլմասը, Ֆրանսաճա տախի բէք չօգ ատէմլերի խրտմէթի մէղբիւրէնին Զսէնէեէ թէնզիլի ֆիքրինի գապուլէ սէվգ իմմիշ իտի. կէչէն կիւն պու խուսուս իւզրէ միւզաքերէ իտիլմիկի սրիատա, Ֆրանսա հարպիեէ նազըրը իշգահատ վիրմէք իւզրէ տավէթ իտիլտիկին. ան, խրտմէթի ասքէրիլենէն Զսէնէեէ թէնզիլի Ֆրանսաճա պապիլի իճրա օլմասըղընը պիլիթեան օլ պատատ ճալիպի նազարը տիգ գաթ օլաճագ պազը սէպէպլէր կէօսթէրմիշ տիր.

Խրտմէթի մուազզաֆանըն Զսէնէեէ թէնզիլ իտիլմէմէսի, էվվէլ էմիրաե օ միլլատէթ զարֆընտա քիւշիւք զապրթան իլե միւքէմմէլ սիւվարի վէ թօրճու ասքէրի էնթիշտիրիլմէսի միւմքին օլմասա, ճաղընտան, վէ եալընըզ Զսէնէեսիլահ ալթընտա գալան պիր նէֆէր. ասքէրլիկին հէր տիւրլիւ ահվալիլէ քէսպի իւլֆէթ իտերէք լազըմը վէճհլէ պիր ասքէր օլմատեաճաղընտան պաշգա Ֆրանսատա նուֆուսը ուժումիեէ Ալմանիա տէրէճէֆինտէ չգգ օլմամասը տախ, խրտմէթի ասքէրիլենին թէնգզնա մանէ ծլուր ահվալտէն պուլունտուղունու աէյլէմիշ վէ պիլֆարզ Զսէնէեէ էնտիրիլմէսի գապալ օլմուշ օլսա պիլէ Էվրօբա ահվալը ծուժումիեէսինէ ճաղարէն Ֆրանսանըն թէնտիգաթը հաղբէի ասքէրիլեէսինէ թէղալիբաթ իճբասը մուվաֆֆէգ օլմասընտան, շիմտիլիք օլ պապատէքի թասավվուրատը թէնբք իտիրմէսի լիւզումսունու տեբմիեան էյլեմիշ տիր.

Գոմիսիոն պուլպապատ պիր գարար վիրմէզտէն էվվէլ 1888 գանանը ասքէրիկինին նէյրինտէն պերի, հէր սէնէ պիլահ ալթընա ալընան գալբրատ էճրատ էֆրատրընը մրդատրընը միւպէյին պիր ճէմավէկին լմանգիմինէ լիւզում կէօսթէրմիշ, վէ պու ճեմավէլտէն անլաշբլաճագ նէթիճէեէ կէօրէ պիր գարար վէրիլմէսի մուգարրէր պուլունմուշ տուր.

Միւթէվէֆա Ֆրանսա ռէյիսի ճիւմհուրու Մ. Գարնօտա պիր հէյքել (արձան) ըէքզի իշլիւն Լիոն պէլէտիսէ մէճլիսինէ 40.000 ֆրանգ վէրիլմէսինէ գարար վերիլ. միշ տիր.

Ֆրանսա ռէյիսի ճիւմհուրը սապրգը Մ. Դազիմիր-Բէլրիէնին, պաճհաֆթա զարֆընտա Ինկիլթէրրա կա լիտերէկինի կոլուա գրազէթաօր իսապէր վէրիլեօր.

Ռուսիա իմբէրաթօրու հաղբէթերինին ֆիլիտելֆիի իմբէրաթօրիցա հաղբէթերի. մէլէսէք սէնէ պու հարտա Բաքիէ կիսիպ պիր միւսաէթ իգամէթ իտէճէքլէր տիր.

Ուշ խվիցերեադը վէ իսի Ֆրանսը. պիրպիրլերինէ իր խէլ-գաղը օլարադ Ալբ տաղարընը պիր թէրէսինէ չբգ մագտա իքէն, պիրինին անաղը գաբրպ, պիր տէրեճէ եուվարլանմըշ օլտուղու կիպի, պաղը օլտուգ լարընտան արդատաշլարընը տախ սիւրիք քիմիշ, պէշի նէ տէշլեթլի պիր սուրէթ. ատ-թեէլ օլմուշտար տուր.

ՖԻԼԻՊ ՀԱՎԱՏԻՕ

Սբանիա գրալիցասը, Քիւբա վէ Բօրթօ-Ռիգկօ պիւտճէլերինի Քասուտիգ ԻԹ միշ տիր.

Հավանական իշար զուլնտա ղրանա կէօրէ, էշգրեա ռէյիսի Սբանիալար թարաֆընտան էսիր փտիլմիշ տիր.

Ամերիկա հիւքիւմէթիր, Քիւբա ատասընա կիթմէք իսթէնէն ամերիկալիներին ադիմէթինէ մէյտան վէրմէմէք տիր. Սոն ալընան խապէրլերին նէզարէն, Ֆրանսա օրտուսու եշգընտաեիզ անթանամա ճիհէթլերինատ մաղլուպ ԻԹ միշ տիր. Պուլկարատան 3 քիշի մագթուլ տուշմուշ տուր.

ՍՊԱՆԻԱ

Մարէշալ Մարթինէզ, չէգավէթ թին չօղալմասընա ասլա մէհէմմիեէթ վէրմեեիպ դեաղմուրլու մէվսիմլերին կէչմէսի ռագբանէ, Սբանիատան կէլէճէք ասքէրլերլէ, մայնէթի գումվէթինի չօղալթարագ, ադ զէման իշինտէ չէգ ավէթի պէրթարաֆ իտէճէկինի սուչ-

րեթի գաթիլեէտ սէպլէեօր իմիչ։

Էշգըեալարի 70 քիշիտէն իպարեթ պիր Սբանիա միւֆրէզիի ասքէրիեէսի իւզէրինէ հիւճիւմ իտերէք, Սբանեօլար ճէսուրանէ մուհարէպէ իթմիշլեր, վէ նիհայէթ տիւշմէնի գահը ոլ թէնքիլ էյլեմիշլեր տիր։

Պու մուհարէպէտէ Սբանեօլարան 17 քիշի թէլէֆ վէ 8 քիշի եարալանմըշ տըր։ Էշգըեատան իսէ, 19 թէլէֆալի կէօրիւլմիւշ, վէ եարալըրընը պէրապէր ալըպ գաչըրմըշ էյտուգլարընտան, նէ գաղտաք օյտուգու անլայըլմամըշ տըր։

Ռուսիան Պիզմարդ

Բրէնա Պիզմարդ պիր միւտէթտէն պէրի խասթա եաթմաղտա օլտուգունդ մալիւմ տիւր։ Միւյարիւէյնին իշլիհասը կիթտիքճէ ազալմագտա օլտուգունտան, ահվալը սըզֆիեէտի կիտնէտէն կիտնէ քէսպի վէխամէթ էյլեմէքտէ տիր։ Մախտուֆու հէրպէրթ Պիզմարդ Ֆրիտրիխսրուհէ կիթմէկի կիպի, բրէնսին տիկէր չօճուգլարը տախի կիթմէք իւզրէ տիրլեր։

Գազալար

Պէլճիգանը Մոնթէնէ գասա պանընա պիր չօգ զիեարէթճինագլ իտէն պիր գաթար, Անվէրս պէլճիսի մէվգիֆը ճիվարընտա Ֆոտան չէգրեպ պիր վակօն բարչալա նարագ պիր գասըն թէլէֆ վէ 20 քիշի աղըր սուրէթտէ եարալանմըշլար տըր։

Զվիցերատա ճէնէվրա չէհրի ճիվարընտա պիր ֆապրիգանդի ամէլէսինտէն 10 նէֆէր կէնճ գրդբաղար իրթէսի կիւնիւ ֆապրիգասա իշլէրինի պիթիրտիքտէն սոնրա, ագշամ իւզերի խանէլերի նէ կիթմէք իւզրէ Մաժոր կէօլիւ սահրլինտէն պիր սանտալա պինմիշլեր իսէ մէհ եօլտա ապիրտէն պիրէ պիր գասըրկա զուհուր իտէրէք ոգնտալ տէվրիլմիշ, վէ սայիրեճէ խասարթը քիւլիեէ վուգուսա կէլտիկի թէլէկրաֆ հավատիսինտէն տիր։

Ֆանիէլի Գիր Խթիրը

Ռուսիանը վարչավիա չէհրինտէ նէյր օլունան Ղազէթ տը Վարշավինին իֆատէսինէ կէօրէ, չրմենալքէր թըրէնլերինին, հայվան վէ ատէմ չիկնէմէսինէ մէյտան վերմէք էմէլիյլէ, իճատ իսթիմիշ օլան պիր ալէթին կէչէկտէ չրմենտրքեր խաթթը իւզերինտէ թէճրիպէսի իճրա գըլընմըշ տըր։

Լօգոմօթիֆլերին եօն ճիհէթինէ գօնուլաճագ օլան ալէթ, օսուրէթտէ եաթըրմըշ տըր քի, լոգոմօթիֆ, եօլտա ինսան վէ հայվան կիպի պիր չէյ թէսատուֆ փտէհէք օլուրսա, ալէթ պունու տերհալ թուտուպ պէշիք կիպի պիր չէյին իշինտէ օլտուղու հալտէ հավատա գալընրատագ տըր։ Թէճրիպէսի էնտանտա խաթթ իւզերինտէ աեագլարը պաղը պիր գըսրագ գանալմըշ իսի։

Լոգոմօթիֆ հայվանըն եանընա կէչիր, կէլմէզ ալէթ հայվանը թուտագ գալտըրմըշ վէ թէսատուֆ օլունան իլք ֆիզատոնտա ալմէն չրգարմըշ տըր։

Զին ինթիդրաֆը

Ֆրանսա վէ Ռուսիա սէրմայէտարլարընտան, Զին տէվլէթինին ազամ իսթէճէկի իսթիդրաֆ մանիր ճերեանտ իտէն միզանքերթ հիւսնի նէթիճէ պուշատարդը ախիրէն վիրոնտ իտէն թէչէկրաֆ հավատիսինտէն տիր։

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ, պու իսթիդրաֆ, Զին հիւքիւմէթինին ճարանիաեա վերմէկէ մէճբուր օլտուղու թազմինաթը հարպիեէնին թէավիեէսինէ խըտմէթ էյլեեէճէք իտի։ Ֆրանսա, Ռուսիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլերինին պունա մուգաբիլ Զին հիւքիւմէթինտէն իսթէտիքլերի թէճմինաթ քի, պիր գըսըմ կէօմրիւք վարիտաթընէն թէրքի, վէ պիր տէ Ռուսիանըն Սիպէրիա չըմենտրֆէրլերինի Մանչուրի մէմալիքինէ գատար թէմտիտ կիպի ազ չօգ աղրը չէրարիմտէն իպարէթ իտի։ Պու տա հիքմէթի միւշարիէյհաճա չատանը գապուլ կէօրիլմէտիկի հիճէթլէ ըէտտ օլունմուշ տուր։

Պու իսթիդրաղը ըէտտ էյլէտիկի հալտէ, Զին հիւքիւմէթի ճարանիաեա գարշը իֆասընը թէհիւտ էյլէտիկի պիր չօգ բարալարը նէ սուրէթլէ թէսվիրէ իտէճէք տիր, պու տա Զին տէվլէթի Ամէրիգա տախի տախլ օլտուղու հալտէ, պիրթիւն տէվլէթլերէ միւրաճաաթ իտէրէք, էօյլէ պիր իքի տէվլէթին ըէյի իլէ ճիւղի տէյիլ, պիրթիւն տիվէրի մէվճուտէի մուազզամանը ֆիքր ոլթէն, սիպէյլէ պէօհիւք պիր իսթիդրաղ ագա էյլեեէրէք, քեաֆֆէի տիւեունաթընը թէսվիրէ իտէպիլմէքլէ պէրապէր, ուժումունա գարշը պիրտէն թահմիր թէահիւտէ դիրմէք ֆիքրինտէ տիր։ Պիր բիվաեէթտէ Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան թէպլիղ օլունան բրօթէսթօ իւզերինէ, գարարընը թատիլ մէճբուր օլմուշ տուր։

400 միլեօն ֆրանգտան իպարէթ օլան մէզքիւր իսթիդրաղը թէտարիք իթմէք իւզրէ, թէղէքիշ իտէն Ֆրանսզ պանքերիրի Բէթերպուրգա ագիմէթլէ։ Լ բերա թօր նիզօլա հազրէթլերինին Ճուզուրունա գապուլ օլունմուշլար տըր։

Զին ճաքօն մուհարէպէսինին սէպէպի զուհուրի օլան Գօրէա մէնէ։ էսինին եագընտա ճաքօնիա իլէ Ռուսիա արասընտա տախի, պիր մուհարէպէ հատիսէսինէ սեպէպ պիեէթ վերէճէկի, վէ հայթա, ճաքօնիանըն մուհարէպէ իշլիւն թետարիքեաթ իճրա էյլէմէքտէ պուլունտուղու Շանկայտա մուգիմ պիր թէլէկրաֆ աճէնթասընն նէյր էյլէտիկի պիր թէլէկրաֆնամէտէն անլայըլմըշ տըր։

Հօնկ-Կոնգտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա, Ինկիլիզ ամիրալը էճնէպիլերին հուգուգունու մուհաֆազա իշլիւն, սահիլէ չրգարարը աքէրլերի թէքրարէն տոնանմանա ալմըշ տըր։ Ճաքօնիա ծրտուլարը, նէն վիրուտիյլէ, պիր մուհարէպէ ուէհուդ օյտուղունտան Մագօնկտա էճնէպիլերը, պէրայի մուհաֆազա ինկիլիզ վէ Ամրան կէմիլերինէ ալընմըշլար տըր։

Ռուսիան

Ռուսիատա պուլունան պիր ֆիրանսզ գումբանեասընըն միւտիր իֆլաս իտէրէք, ագթէօրլերին տուշարը գարուրէթ ալտուգլարը Ռուսիա իմբէրաթօրու թարաֆընտան իսթիխպար օլունմագա միւշարիլէյ հազրէթլերի, մէզքիւր գումբանիաեա 1000 բուպլի իսանէ կէօնտէրմիշ տիր։

—Ավսթրիա իմբէրաթօրու ֆրանսուա-Ժոզֆ հազրէթլերինին քիւչիւք քէրիմէսի Արշիտիւկես Մարի Վալէրիա, վէ պունուն էվլատը իլէ պու քէրրէ իլէ միւվաֆֆէթլէ էհալիի պեյտէ թարաֆընտան սարը Ինգիրամ վէ Թագալի իլէ իսթիգպալ օլունմուշլար տըր։

—Ամանիա իմբէրաթօրիչասը Ավկուսթա-Վիկթօրիա հազրէթլերի իսատէ Աբհէթ իթմիշ օլմաղա, Հօհենձօլէրն. վաբօրունտա իգամէթ փիմէքտէ օլան իմբէրաթօր հազրէթլերի, բազար էրթեսի կիւնիա գարաեա չըգըբ, միւշարիւէյհաչը գիեարէթ, վէ պատէհու Բօթստամա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Կրանտիւք Ալէքսանտրովիչ Բէթերպուրկա մուվասէլէթ իթմիշ տիր։ Կրանտիւք իլէ Կրանտիւչեա Բէթերհօվ ճիվարընտաքի սայֆիեէ կէթմիշլեր տիր։

—Պուխարա հաքիմի հազրէթլերի, եագընտա Գավդասեանը Բէեանի Գօճանագ չէհրինէ ազիմէթլէ պիր գաչ հաֆթա գալընճաղտա իսթիհմամ իտէճէքլեր տիր։

—Ինկիլթէրրանին Խանճա քէֆարէթինէ թայեին օլունան Սըր Ալֆրէտ Նիգօլսընը, եէրինէ, Ա թինա սէֆարէթի պաշ քեաթիպի Մ. Ալեսօթ Սօֆիա Ժէնէրալ գօնսօլօսլուղունա թաեին օլունմուշ տուր։ Սըր Ալֆրէտ 1872 տէն 74է գատար խարիճիեէ գալընրը միթէվէֆա լօրտ Կրանվիլին քեաթիպի խոչտուսի իտի, անտէն սոնրա բէյ տէր բէյ Պէրլին, Ռէքին, Սթանպուլ Ալթինա, Թէհրան, Բէյթա վէ Սօֆիատա միւխթէլիֆ տիեաոի մէէմուրիեէթլէրտէ պուլունմուշ տուր։

—Կէչէն բազար վէ բազար էրթէսի կիւնլերի Վիէննատա չիտէթլի սրճագլրդ հիքմ էյլեեի կինտէնը սոգանգլարտան կէչէնէրին պիր չողուշ պաեբլրդ եէրէ տիւշիւլլեր տիր։

—Կէչէն ճումատա էրթեսի կիւնիւ Աթինատա խաֆիֆ պիր սուրէթտէ զելզելէ մէյդանա պուլմուշ տուր։

Մէհթէնէվ Վէս.

Ռարիս Ղազէթալարը

Բարիս ղազէթալարընը մըգտարը կիթմէքճէ արթմագտա տըր։ Էլթէվմ նէյր օլունմագտա պուլունան ղազէթալարը մըգտարը 2401 է պալիղ օլմագտա տըր։

Կէչէն սէնէ 2387 տէրէճէսինտէ պուլունմագտա իտի։

Սիհ Իզմէթ Մէհսուպագասը

Բարիս գուրպինտէ վագը աչը մէվատ իմալինէ մախսուս պիր ֆապրիգանը և ամէլէսի սուրէթլէ իշլիւն պահատ կիքիշիրէր։ Պունլարտան պիրինճիսի 12ն իրինճիսի 9, իւչիւնճիսու 7 լիթրա գատար սու իշէրլէր քիչ հագըգամէն ճալիշմալտանտրլէթ տիր։ Գումբարընը միտէլէրի լեպալէպ ոճուլուպ հաղրմըզլրդ տէպեմպէրլէ կէրտիլրլեր։ Վէ մէքանիզէրնի միլիմէեագիպ հէյլաք օլուրլար։ Ֆէնարտունճիսու իսէ իւչիւնճիսու գատար սէպաթ փտէմէտիրիլտէն գումվարթի քէսիրմէքլէ պահատան նաչար ֆէրագաթ չիտէրէք խաթանէտէ նապլ օլունտը։

Լաֆ Մարիսագասը

Ֆրանսանը պիր մէմլէքէթինտէ միլթէպերճէ պիլէրէք մէնսուպ օլան իքի գատըն մուսաբէն պիր վագըթտա քէմալի սիրթթլէ պիր չոգ «լաֆ սէնդիկէսի» ճէկտիրէք, պու դարիպ մէրագա միճ մարէպէ բէյտա թիմիքտէն սոնրա պիրթիրլէրիլէ։ Մարիճագատա կիրթիչէրէք 3նաթ ճիթէմատիեն սէֆլէմիշլեր տիր։ Գուանարատան պիրի, միւտտէթի մէզքիւրը զարիքտա 1031560 քելիրէ սէֆլէմէկէ միւգթէտիր ճիմանը պահատ գանմազմըշ տըր։

Ճու միւտագաճըլարնգ սատրս օմատարտը, պու տէրճէճ կէչէրէ լիեէ քիմի ինանըրտը։

Կոյրը

(7024 թիւէն շարունակութիւն և վերջ)

—Ինչո՞ւ չպիտի կրնան ուտել, հարցուց մատանջութեամբ։

—Հա՛, պզտիկնե՞ր... հա՛, հա՛, հա՛, վասնզե՞... հոս չեն։

—Ա՛յո՛, բայց հարկաւ չեն ու չպանաք գալու։ Ժամանակն արդէն անցած է։

—Կրկան, քիչ մ՚առաջ... հոս էին։

—Հիմայ, ոչ բան։

—Եկ, եկ գիտե՞մ... գացին։

—Ո՞ւր գացին։

—Դեհենին... դխորը... գեմգիտեր։

—Ի՞նչպէս չէք գիտեր, հայր, բան թշուառուհին ձայնով մը, որուն քաղցր ելեւէջն կը ջանար բան կարելիութիւն, մինչ դուք տեղ մը խրկեցիք։

—Ո՛չ։

—Հապա։

—Խախ ն... իրենք վ խան։

—Փախա՞ն, ո՛հ, խեղճ պզտիկներս, բայց ինչո՞ւ համար փախան։

Գինովը չպատասխանեց։

Գայիանէ կ՚կսէր հասկնալ, բայց կուզէր ապահով ըլլալ, ուստի կրկնեց իր հարցումը։

—Ինչո՞ւ փախան։

—Անանկ... ծեծեցի... փախանք։

—Ո՛հ, հայր, բան բարկայի ձայնով։

Գայիանէ հակառակ մանկութենէ իվեր քաշած տառապանաց, թերեւս առաջին անգամ ըլլալով զայրոյթ կզգար իր հօրը։ այն անսիրտ, գազանաբարոյ մարդուն դէմ, որ հոն առաջուբ կեցած էր և որմէ հիմայ կը հասկնար թէ կը պաշտպանուի։

Անանուշացած մարդը բարկացաւ և յառաջանալով,

—Ա՛, դո՞ւն... ալ... կուզես։

Բայց կոյրը չէր լսեր, ան միմիայն իր մտածման կը հետեւէր։

—Ո՞ւր են հիմայ, հայր, ո՞ւր գացին, գիտե՞ս, հայր։

Մարդը յանկարծ հանդարտած էր։ գլուխը կոծրէր և ճակատը կը ցիրէր։

—Ա՛յո՛, պատասխանեց թոթովելով, բայց ինչո՞ւ... հետ չեն։

Գայիանէ ատոր ապահով էր։

—Ծ՚կերթամ, կը բերեմ, ըսաւ։

—Դուն... չեռ... գիտէր։

—Դուք միայն ըսէք թէ որ կողմէն գացին։

—Չես կրնար երթալ։

—Ինչո՞ւ։

—Շէնք կայ... քարեր կան... ամբոխներ կան։

—Վնաս չ՚ընար, ես կերթամ։

—Կիր... կայ, որ... այրեցող... վրայ է... բաց տեղը։

Խեղճ կոյրը դողաց։ հապաւեթէ մէջ չ՚ինար։

—Դուք չէք ուզեր զիս տանիլ, հա՛յր, հաբցուց վիրաքուչ ձայնով մը։

—Ը... հա՛, հա՛, հա՛, ա... հա՛, հա՛, հա՛։

Թշուառ աղջկան արիւնը կեռար անհամբերութենէ, ժամանակը կանցնէր, անհրամեշտ պէտք էր պզտիկները դտնել, չըլլայ որ գիշերով դիրին մէջ իյնային։ Այն ատեն, ո՜հ, այն ատեն աշխարհիս կործանումն էր, ինքն ալ կը մեռնէր, ինք որ կամեցեր եղբայրներուն համար միայն, այն պզտիկներուն համար, որոնց վրայ գումարած էր իր եղբայրական և որդիական սէրը, արժարժեալ կորուսած տեսարդութեան, անգործածելի վերնացած բոլոր զօրութեամբը։

—Օ՜հ, հա՛յր, սերմանքի ըսաւ լալագին ձայնով։

Մարդը կոյրին ձեռքը բռնեց։

—Լա՛ւ, լաւ, ըսաւ, երթանք... քանի որ... կուզես, բաց ըսէ Գայիանէ, ինծի... ապ... զատ բան... մ՚չունիս։

Կոյրը երբէք այնքան մեղմ և կամակատար տեսած չէր իր հօրը զարմացաւ և միանգամայն ուրախացաւ անոր այդքան չուտ գիջանելուն, ուստի գլխուն կապարը առաւ, ժայռի հանգոյցը քակեց, և տուաւ հոն պեռեղուած քանի մը կտոր դրամներն ալ, զոր պահած էր իր սրբերուն պիտոյից համար։

—Ուրիշ... չմնա՞ց, հարցուց գինովը դարձեալ պրոնելու սկսելով։

—Ո՛չ, հա՛յր, մօրս յիշատակին վրայ կ՚երդնում որ բան մը չմնաց, բայց ժամանակ չանցընենք, շուտ երթանք, հա՛յր, կաղաչեմ, շուտ։

—Եկո՛ւր, ըսաւ մարդը և աղջկան ձեռքէն բռնելով քաշեց։

Եթէ նոյն միջոցին Գայիանէ կարող ըլլար տեսնելու հօրը դէմքին վրայ փայլող չարագուշակ ժպիտը, անձնապահպանութեան զգացումէ դրդեալ անպատճառ պիտի մերժէր անոր հետեւելու, բայց ինքը կորցեր է, և հոն՝ քաղաքէ դուրս՝ ցն ժամուն ոչ ոք կար բաց յԱստուծմէ, և «կամք Տեառն օրհնեալ եղնցին»։

Գինովը իր դստեր ձեռքէն բռնած կը յառաջանար գալթ իգալթ ճամբուն վրայ հանդիպած ատաղձները, տախտակները, քարերու կոյտերը ճարպիկութեամբ կանցներ և մասնաւորապէս հոգածութեամբ կոյրը կ՚առաջնորդէր, հէք աղջիկը երբէք այնքան բարութիւն, չէր սպասեր իր հօրմէն, ուստի սրտին խորէն շնորհակալ կըլլար, և աղօթքներ կը մրմնջէր սրպեղի այդ բարեփոխութիւնը չարունակուի։ Հիմայ իր երջանկութեան անթերի ըլլալուն բան մը միայն կը պակսէր, այն երկու բրեցեալ պզտիկ գլուխները չթանցը տակ ունենալ։

Այնպիսի վայր մը հասան՝ ուր լուսակ մը կապուցած էր, և որուն տակ ընդարձակ և խարխուլ մը մէջ կ՚այրեր մեծաքանակ կիր։

Փոսին առջև գինովը կանգ առաւ, և թեւովը քաշանաթոր ճակատը սրբեց. կիրին հոտը կ'եկլեր կծու և յուզիչ.

—Ինչո՞ւ կեցաք, հայր, հաբցուց Գայիանէ, ա՛հ, ի՞նչ անտանելի հոտ.

—Հիմայ կ'անցնիս, աղջիկս, հիմայ կանցնիս. Ուրիշ բան չունիս ըսիր, անանկ չէ՞.

—Ուրիշ ի՞նչ, հայր.

—Դրամ.

—Ո՛չ, հայր, ունեցածս առի. Բայց երթանք կ'աղաչեմ.

—Լա՛ւ, աղջիկս, լա՛ւ.

Մարդու գինովութիւնը անցած էր, ինչպէս օր ատեպ կը պատահի մեծ վտանգներու և մեծ որոշումներու առջեւ. կոյրը սքանչացած էր. «Աղջիկս» բա՞ռը, այն մարդուն բերանը՝ շաչաբհ տակին ուվրայ եղած ըլլալու էր.

Բայց երկայն խորհրդածութեան ժամանակ չունեցաւ. Ցանկարծ զգաց թէ մէջքէն կը բռնուի և գետի օդ կը նետուի.

—Տէր Աստուած, մայրի՛կ գոչեց անբաւական կոյրը.

Պահմը եռացող կիրին մէջ տատանում մը տեղի ունեցաւ, և բոպէ մը ետքը ամէն ինչ իր առջի հանդարտութիւնն առաւ. Կիրը կայրէր. ատաղերը կը չողային՝ բնութիւնը անփոփոխ մնացած էր.

Որդեսպան հայրը անբերեւութացած էր.

Նոյն պահուն երկու պզտիատուներու, սարսափահար, սրընթաց վազեցին նշմարուեցաւ. Ա ամենք գինովին զաւակները, կոյր Գայիանէին «պզտիկները» էին, որոնք քաշանայութեան կոյտերուն մէջ պահուըտած՝ ականատես եղած էին այս անուրջ սերգործութեան, և կը փախչէին հեռու, հայրական յանկէն շատ հեռու. Այս եւս զանոնք տեսնող չեղաւ.

Մայր եկեղեցւոյ աշակերտները բուսական օրեր յուսացին Գայիանէն դաբձեալ տեսնել. բայց մայրենին ի գերեզման իջաւ. Ցեղեկութիւն առնելով իմացան որ խրճիթը լքուած էր և փլած.

Խեղճ կոյրին հալած, կրացած մարմնին ու ոսկրներուն ծառայեցին սպիտակելու սենեակներ, որոնց մէջ կը բաղմին ու կը պարեն թերեւս անոնք, որոնք անոր ճերմակ աչքերէն և կեղտած դէմքէն դարձեղով երեսնէն կը դարձնէին ժամանակաւ.

ՊԷՋԻԿ

ՏԷՆԻՋ ԳԱԶԱՍԸ

Զարշէնպէհ կիւնիս Սերայ-Պրունուն Մանասթիրը տիւլկեր էանաֆքնտան 6 նէնճուտու ճամի պուլունան 2 չիֆթէ պիր գաբզէ պաթամզը տրը. 3 եօլճու իլէ 2 գաբզէնը գուրթարըլմէզ իսէտ, տիկէր 3իւ պօղուլմուշ ծուր. Պուդ գազա գաբզէնը՝ Բենքիգաբէն կէլէն՝ վէ ըրխթիմա սիտ օլան թաշ նիւշլիւ պիր մավդանակա չարբամաքնտան իլէրի կէլմիշ տիր. Պօղուլանլարտան իքիսինին ճէսէտի, էվվէլքի կիւն սահիլէ չըգմզը տրը.

ՏԱԽԻԼԻՑԵԷ

Պանա նախպէ Օգման Նուրի էֆ. իլէ Մէրսին միւթէսարրըֆը նազիմ պէյ էֆ. հազարթը մահալը մէէմուրիէթլերինէ մուվաֆֆէքի իտէրէք ումուրը մէէմուրլէրինէ պաշլամըշլար տր.

—Պանա վիլայէթ սէվմէյի նէ մէէմուր իտիլէն, Պէյրութ Գօրվէթի Հիւմայունունուն պուքերբէ Մէրսին լիմանընա միւվասէլէթ էյլէտիկ պիլտիրիլմիշ տիր.

—Գօղան սանճաղը միւտաֆիի ումումի մուավինի Տէրվիշ էֆ.ին գօլերատան վէֆաթ իթտիկի մալիւմաթը մահալլիէտէն տիր.

—Ռուս բէթրօլ կազընը թասֆիէսէպ իշլուն Պաքուտա պիր ֆապրիգա թէէօխ իտիլմէքտէ օլտուղունտան, խիթամընտա մէզքիւր կազ ֆիէտմընը բէք զիէտտէ էհվէնիէթ բէյտա իտէհէկի չէհրիմիզ բիացասընա վարիտ օլան խապէրլէրտէն տիր.

—Նիլիպէտէ նէյը օլունան Ղայրէթ ղազէթասընը միւտիր վէ մուհարրիրի Ռիզա պէյ, պու քէրբէ չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր.

—Զարշէնպէհ կիւնիս, Գասրքէօյնտէ քէսին Սէն-Ժոզէֆ նամ Ֆրանսզ մէքթէպինին 300 գատար շակիրտանը իլէ մուսլիմլէրի պիր բըմոբէօրէ բայրիպէն, Թարապիտա կնտիպ Թէնէզիւհ էյլէմիշլէր դորին.

—Զարշէնպէհ կիւնիս, Ունգարքէ քէօրիւսիւնտէն չըգմազ տան պիր Ինկիլիզ վաբօրու քէօրիւեէ չաթարագ պազը էեբլէրինի տիւշարը խասար էյլէտիկի կիպի, Գալաթա իլէ Սթանպօլ արասընտան թէլէկրաֆ գապլօսունու տախի գըրմըշ օլտուղունան գապգիտնուն թամիրի իշլուն մէէմուրլէր կէօնտէրիլմիշ տիր.

Մէկգիւբ վաբօր, պուլ եիւգսէն վուգու պուլան զարար ու զիեանը մէրճիրինէ թէէտիւեէ իտէէրէք իմիշ.

—Սալթանաթը Մէնիեէնին Լահէյ սէֆիրի ամուֆ. Համտի պէյէֆ. հազրէթլէրի, էվվէլքի կիւն մահէլլի մէէմուրիէթինէ կիթմիշ տիր.

—Կէնտիկ-Բաչատա պիր էրմէնի խանէսինին գարուսունա, տիւն տապահ գէնպիլ իշինտէ պիր չօճուգ ասըլմըշ օլմալը, մէզգիւբ չօճուգ Բաթրիգխանէ քիլիսէսինէ թէսլիմ օլունմուշ ատր.

ՊՈՒԼԳԱՐԻՈՒԹԱՆ

Բլէվնատա Նիթգօպնօֆ նամբնտա պիր թիւճարը գացասընտա 120.000 ֆրանգլըգ սախթէ գօլի չալար. գուհուր իթմէքլէ թահրը թէվգիֆա ալընմըշ տրը. Մէրգում տօլանտրրնէրն տամբ թէգմիրինէ տիւշէնլէրին չօղու քէօլիւ իմիշ.

Գուրկաղ լիմանընն ինչասը ամէլիեաթը պիր միատէթ թաթիլ խրիմիշ իքէն, պու քէրրէ եէնի տէն ինչատթա պաշլանըլմըշ տրը.

Գասբիճան-Շուանու չըմէնտրֆէր խաթթընն ամէլիեաթը խիթամ պուլմուշ օլտուղունան պիլմէնա-եէնէ բէգմի քիչատը՝ իքրա գէլընճագ տրը.

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Ս. ՓԻԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

1891 ՆՈԵ. 16 — 1894 ԳԵԿՏ. 31

Ազգային ասյն մեծ հաստատութեան վերջին եռամեայ տեղեկագիրը՝ այլ կը պարունակէ հիւանդանոցի բժշկական, մատակարարական և այլ ծիւղերու մասին կարեւոր տեղեկութիւններ՝ և կը պարզէ հմայիչ վիճակն ամէն խնդրոց հրատարակուած է Սերվիչէն տպարանէն.

Ամէն անունք՝ փրանք հետաքրքրուած են և կը փափագին ատենապ ասյն տեղեկագրէն՝ կրնան դիմել Սէրվիչէն տպարանը, իւրաքանչիւր օրինակի փոխարէն տալով մէկ մէճիտիէ Ազգ. Հիւանդանոցի իրը նուէր, սիրուն պիտի սրուի առանձին նուիրատուս.

20 ՍԷՆԷԼԻՒՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱՔԸՕՏԷԼԻ

Թրպպնա մասամբ եռանի գվուզտուրմաք սանամաթը բրօֆէսորիւ Մ. Լ. Սաննա պու կիծնլէրտէ բայիթախթըմըզա կէլմիշ տիր. վէ Պէյօղլունտա Տէրվիշ սօգաղընտա վագը 20 նիւմէրօյու խանէտէ իգամէթ իտիպ, վէ Գալաթա-Սէրայը եագընքնտա Ֆարմասի Պրիթանիքտէ տախի պուլունմագտա տրը.

Էֆէնտիի մուսմիլէ հ. Վիէննատա մուգիմ բրօֆէսօր Մ. Շիմէնին չէրիքլ օլտուղու կիպի, ինկիլիթէրա գրպիչսը հազրէթլէրի էքս լէ Պէնտէ իլէն թաքսիպի պուլունան բրօֆէսօր Պրայէնին տէ մուգավինի տիր.

Տօգթօրը Մուսմիլէյհ հէրնէվի բիւմաթիգվէրէն էմրը թէտավիլէրինէ պագտըղը կիպի միտէ պօղուլուգլարընն վէ ինգըպալըղն վէ սաեիր ֆէնալըգլարընն տէֆինէ տախի հիմմէթ իյլէմէքտէ տիր.

ԻՒԱՆ

Էրմէնիէ, Թիւրքէ, Ֆրանսզ ճա լիսանլարընը վէ ուսուլը տէֆթէրի իլէ իւմի ճէպիրի գօլայ պիր ուսուլա վէ ազ վագրթ զարֆընտա թահսիլէ արղու էշ օլան զէվամթ՝ մէքթէպիպի խատիլէ մուալլիմլէրինտէն Սրապ էֆէնտինին Պաղչէ-գարուսունտա Շէյխ իւլ Իսլամ խանընտա 9 նումէրօյու օտաբնա միւրաճաաթ էթմէլէրի թավսիյէ օլունուր.

Քէզա էվրաքը բէեմիրէ վէ դայրը բէեմիրէնին մէզգիւբ իւչ լիսան իւզրէ թահրիր վէ թէրճիւմէսինէ, մուխապէրաթը թիւճարիյէ վէ սէյտար թիւճար եազընբլըզնա էֆէնտիի միւմարէյհ միւզթէտիր վէ ամատէ օլտուղունու տա իլան իտէրիզ.

ՔԻՍԱՑՈ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՔԸ

Յունիս ԻՍ 24

Գօնս. Սէր. Դ. Տիւն ապշ. գրն.	28-28½
» Պու սպհ. ոչբը	26-23

Թանվիլաթը Օսմանիյէ

Լուսէլի Շըմէնտրֆէրի Փր. 152+37½

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ

Բէժէ	Լր. 21-39
Թրավայ	» 11-
Օսմ. Սիկուրթա գուպր.	» 8-15

ԼՕՆՏՐԱ ՊՕՐՍԱՔԸ ՅՈՒՆԻՍ 6

Գօնս. Սէրի Դ. Գարանտը Լ.	25-87
» » Ամ	» 65-
» » Բդ	» 44-75
» » Ոգ.	» 28-25

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՔԸ ՅՈՒՆԻՍ 6

Գօնս. Դ. Գարանտը	26-15
Ռուվէլի Շըմէնտրֆէր Փր.	15E-18
Պանգ Օթօման »	722-18
Գրէտի Լիոնէ »	825-
Բէժէի Օթօման »	501-87

ԱԳՋԷ ՏԻՊԱՓԼԱՐԸ

Օսմ. լիր. 100 ղշտան	Ղշ. Փր.
Սիմ մէճիտիյէ	108-10
Մէճիտիէ	98-10
Պէշլիք	103-
Ալթընըզ	103
Ղուրուշլուգ	103-15
Զայրէկ	107-30
Եիւզլիք	102-24
Ինկիլիզ լիրասը	110-14
Ֆրանսզ »	87-26
Ֆլորին	91-5
Գրիվնա	51-17
Գարպօն գնէմսի	8-41

ԳԱՄԱԻՕ

Լօնտրա 3 այ.	109-50
Փարիզ » »	22-2½

ՔՆԱՐԻԿ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

Հեղինակ

ՄԻՀՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Տան և վնց երեսներէ բաղկացեալ այս ընտիր տետրիկը կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով.

Գին. 1 դ.հկ.

(91)

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԿԸՏԱԿԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ

Ե. Ա. ՀԱՍԷԱՆ

ԳԼՈՒԽ Ը.

ՓՈՂՈՑԻ ԱՐՏՈՑՆԵՐԸ

Պէտօյին միտքը մէկէնիմէկ խորհուրդ մը ծագելով, անմիջապէս իւր նոր ընկերին քովը դարձաւ.

—Ինչ ըրիր ըսաւ սա, մեծ անձ կութեամբ.

—Ինչ պիտի ընեմ երկու ոսկին առի ճամբեցի գնաց. գուշակութիւնս ճիշդ է եղեր. վերջին ատիճան եռանդով քեզ կը փնտռէ և հաւատի եղիր որ եթէ այս գիշեր ինծի հանդիպած չըլլայիր, ապահովապէս վաղը անոր ձեռքն անցած էիր.

—Ո՛հ, Աստուած իմ ըսաւ Նիքօլասաբեկ, ըսել է թէ կորսուած եմ. այս անգամ ալ ազատում չիկայ ինձ համար.

—Ցալ մի ըլլար հանդարտէ, միթէ ես քովդ չեմ ըսաւ Պէտօ այնպիսի ամենակարող մարդու մը վստահութեամբ որ իր 'հասակին նայելով, պիտի ծպտեցներ լսողը.

—Ո՛հ, դու դեռ չես գիտեր թէ ինչ սոսկալի մարդ է այն . . .

—Ե՞ս չեմ գիտեր Տիմիթրօյին ինչ մարդ ըլլալը. ութ տարեզ վերուներ՝ հօրը մօրը լեզուին պես խօսող և ամէն կարգի ընկերութեանց մէջ մտնող ելնող այն յանդուգն սերգործը ինծի պիտի սովրեցնես որ Բերայի և Ղալաթիոյ թաղը թիարանցու պարոնները կը դողան իրմէ. բայց որքան ալ յանդուգն և խորամանկ ըլլայ՝ քանի որ մարդ է, կը խափանի. վկայ եւայ նախամայրը որ օձէն խաբուեցաւ. լուսահոգի Կիւլիւնեա ապրլան պատմեց ինձ այս պատմութիւնը.

—Բայց դեռ չըսիր ինձ թէ ինչ խօսեցաք իւր հետը.

—Տես ինչ դժոխային ծուղակ մը պատրաստեր քեզ ձեռք անցընելու համար ըսաւ Պետօ.

Եւ ընթերցողաց արդէն ծանօթ Տիմիթրօյին հետ ունեցած խօսակցութիւնը մի առ մի պատմեց և յետոյ առած կենդանագիրը Նիքօլին տալով յաւելցուց.

—Կը ճանչնա՞ս սա տղան.

Նիքօ պատկերն առնելով, լամպարին՝ ճօճուն և ծխարձակ լուսոյն մօտեցուց և զարմացմամբ բացագանչութիւն մը արձակեց. Ան կեղծ պի հայելիին մէջ թէև շատ անգամ իւր դէմքը դիտած էր, սակայն այժմու ձեռքը բռնածը հայելի չէր, այլ թուղթի կտոր մը. խեղճը Տակեռոդիպի զօրութեան վրայ գաղափար անգամ չունէր ուստի ընկերոջը դառնալով հարցուց.

—Խնդրեմ հասկցուր ինձ, այս ինչ է.

—Այդ ի՞նչ է միթէ ըսաւ Պետօ զարմացմամբ. ու դիմապատկերդ չը ճանչցա՞ր.

—Իմ դիմապատկերդ՝ . . . միթէ թուղթի կտորներե՞ալ հայելի կը չինեն հարցուց միամտօրէն.

Պետօ անմիջապէս գուշակեց որ լուսանկարին ինչ ըլլալը չը գիտեր դէմինը ու սկսաւ կարելի եղածին չափ բացատրել. Նիքօ թէև բան մը չէր հասկնար լսածներէն՝ բայց մէկէնիմէկ յիշողութիւնը արթնալով գոչեց.

—Կեցիր, կեցիր հիմայ կը յիշեմ. չեմ որ Անկելգա գիս նկուղէն հանելէն վերջը, օր մը Տիմիթրօ հեռը եռատանի աթոռի նման բան մը բերաւ և զիս այդ աթոռին դէմը երկու վայրկեանի չափ անշարժ կեցուց . . .

—Հիմայ գործը հասկցուեցաւ ըսաւ Պետօ յաղթութեամբ. Տիմիթրօ կենդանագիրդ հանած է որ եթէ ծր մը խոյս տալու ըլլաս, այդ կենդանագրով դիւրին ըլլայ քեզ գտնել, և միտակը այդ կանխամտածութիւնը քիչ մնաց որ պիտի յաջողէր, հայր Փամբուլ վկայ չատ զուարճալի է այս. հիմայ ը սածներուս լաւ միտ դիր և ապաքնանանք՝ նախ և առաջ երկու իրեք օր հոսկից դուրս ելնելու չես.

—Հոս ինչ պիտի ընեմ.

—Զարմանալի հարցումներ, խըմէ, պառկէ.

—Հապա դու . . . .

—Ես իրիկունները կուգամ անցած դարձածը քեզի կիմացնեմ, փառք Աստուծոյ ապրուստի համար աշխատելու հարկ չիկայ. Տիմիթրօյին տուած երկու ոսկին այդ հոգէն ազատեց մեզ. այս երեք օրուան մէջ հոս տեղ քեզի գործ ալ պիտի տամ որ մինակդ չը ներուիս.

—Ինչ գործ պիտի ընեմ

—Կոչիկ ներկել պիտի սովրիս, որուն համար պէտք եղած խոզանակները և ներկին տուփը հոս պիտի թողուիմ, բայց զուշադրութիւն, չըլլայ որ ներկը պէտք եղածէն աւելի վատնելով գիս սընանկացնես.

—Բայց այդ ըսածիդ համար կոչիկ պէտք է որ ներկեմ.

—Այդ մասին անհոգ եղիր, այս ծառերս երկու պանդոկներ կան որոնց յաճախորդացը կոչիկները առաւօտեան կը ներկեմ, վաղն առտու կանուխ կերթամ կոչիկները հոս կը բերեմ Տիտօին հետ.

—Տիտո՞ն ով է.

—Տղաը տարեկան չուտիկ մը, բայց չատ աչքը քաց տղայ մ'է, ինչ կըսէի . . . հա՛, կոչիկները ներկելէդ վերջը Տիտօին տուր այն կը տանի իրենց տեղը կը յանձնէ

—Շատ լաւ.

—Հիմայ լամպարնիս մարենք և գիշեր բարի.

Պետօ լամպարը մարելէ յետոյ յարդին վրայ երկնցաւով անմիջապէս քնանալ սկսաւ.

(Շարունակելի)